

Eesti Muusika - ja Teatriakadeemia esitleb

Klaveriduo

Maila Laidna & Tiiu Sisask

doktorikontsert

Kavas:

Schubert, Maimets, Tšaikovski,

Lutoslawski, Hirsch (maailma esiettekanne)

27.10.2020

kell 19.00

EMTA suur saal

TASUTA

eamt.ee

EESTI MUUSIKA-
JA TEATRIAKADEEMIA

Euroopa Liit
Euroopa
Regionaalarengu Fond

Eesti
tuleviku heaks

EESTI MUUSIKA-
JA TEATRIAKADEEMIA

Doktorikontsert

27.10.2020, kell 19.00

EMTA suur saal

Klaveriduo Maila Laidna & Tiiu Sisask

Liisa Hirsch "Flowings" 2-le klaverile

Franz Schubert Fantaasia f-moll 4-le käele D.940

Witold Lutoslawski Variatsioonid Paganini teemale 2-le klaverile

Pjotr Tšaikovski Pjotr Tšaikovski kontsertsüit balletist

"Luikede järv" (seade I. Olovnikov) 2-le klaverile

I *Proloog*

II *Duett*

III *Intermetso*

IV *Elegia*

V *Väikeste luikede tants*

VI *Boolero*

VII *Finaal*

Riho Esko Maimets "Sinikõrgustele" 2-le klaverile

Liisa Hirsch (*1984)

Uudisteos “Flowings” (2020) kahele mini pesulõksudega prepareeritud klaverile on kui tämbraalne mõtisklus. Teos on mikrotonaalne ja põhineb repetitsiooni tehnikal. Läbi kõigi klaveriregistrite kulgevad aeglased helimoondumise protsessid, mis põhinevad paljuski kaanoniprintsiibil. Teos on rütmiliselt üsna vaba ja iga esitus kõlab natuke erinevalt — kuna puudub selge rütmistatus, tuleb kahel pianistil rütmimustreid omavahel kuulamise järgi sünkroniseerida.

Franz Schubert (1797—1828)

Schubert on kirjutanud klaveriduole rohkem teoseid kui ükski teine helilooja 19. sajandil. Klaveriduole kirjutamise ind püsis Schubertil kogu loometee vältel - juba lapsepõlves loodud teoste hulgas leidub palu neljale käele ning selles žanris kirjutamist jätkas Schubert elu viimaste päevadeni. Schuberti panus nelja käe repertuaari on hindamatu, jättes meile võimaluse avastada tema rohkearvuliste teoste soojust, siirust ja traagikat. Viimasel eluaastal kirjutatud Fantaasia f-moll D. 940 on klaveriduode repertuaaris väga olulisel kohal ning see võlub oma vormi selguse ja erinevate meeleoluarjundite rohkuse poolest. Selles kompaktses üheosalises kompositsioonis joonistuvad välja neli eredat ja kontrastset alaosa: Allegro molto moderato, Largo, Allegro vivace ja Finale. Nende

vahel on läbivad rütmilised, harmoonilised ja temaatilised seosed ning teose orgaaniline ühtsus on märkimisväärne. Fantaasia alguses kõlav igatsev ja melanhoolne teema loob elegeilise atmosfääri kogu teosele. Rikkalikus faktuuris valitsevad kontrastsed muusikalise materjali üleminekud, lai värviskaala, väga peened detailid ja rütmimustrid. Selle teose esitamine nõuab kahe pianisti vahel ühtset mõistmist, et kõikidest muusikalistest mõtetest joonistuks välja põhjendatud tervikpilt.

Witold Lutosławski (1913–1994)

Variatsioonid Paganini teemale (kahele klaverile) esiettekanne toimus aastal 1941. aastal Varssavis helilooja enda ja Andrzej Panufnik’I esituses. Aastal 1977 kirjutas Lutosławski Poola-Ameerika pianisti Felicja Blumental’I tellimisel samast teosest ka versiooni klaverile ja orkestrile. Lutosławski sai inspiratsiooni teose kirjutamisel Niccolò Paganini teosest “24 kapriisi sooloviulile”. Variatsioonid Paganini teemale kahele klaverile järgib 24. kapriisi struktuuri, koosnedes samuti 11. variatsioonist ja finaalist. Variatsioonid Paganini teemale on virtuoosne teos, mis nõuab kahelt duopianistilt kiiret reageerimist hoogsalt vahelduvate karakteri ja meeoluarjundite muutustele.

Pjotr Tšaikovski (1840–1893)

Oma esikballeti “Luikede järv“ komponeeris Pjotr Tšaikovski aastatel 1875–1876, kasutades teose loomisel ka oma varasemat loomingut. Originaal koreograafia autor on balletiajaloo mõjukaim koreograaf ja pikaajaline Peterburi Keiserliku (praeguse Maria) Teatri premier maître de ballet Marius Petipa (1818–1910) ja/võisama teatri teine ballettmeister Lev Ivanov (1834–1901). “Luikede järv” räägib traagilise armastusloo prints Siegfriedist ja tema armastatust, printsess Odette’ist, kes on needuse tõttu luigeks muutunud. Loo täpne algallikas pole teada. “Luikede järve“ üldisema sisukontuuri võib leida saksa autori Karl August Musäuse jutustusest “Der geraubte Schleier“, aga ka mitmest vene muinasjutust. Samuti on oletatud, et prints Siegfriedi prototüübiks oli Baieri kuningas Ludwig II. Originaal libreto autor on jäänud aga ebaselgeks. Nii nagu on erinevaid koreograafiaid “Luikede järvest“, on ka Tšaikovski muusikast erinevaid versioone ja töötlusi. Sel kontserdil kõlava “Luikede järve” kahe klaverikontsertsüüdi transkriptsiooni autor on Igor Olovnikov ning see valmis aastal 2018.

Riho Esko Maimets (*1988)

“Sinikõrgustele” (2019) on impressionistliku helikeele ja õhulise faktuuriga teos kahele klaverile – helged harmooniad ja rohked fermaadid tekitavad ajatu tunde. See meditatiivne, maagilise kõlamaailmaga teos kulmineerub lõpuosas ootamatute jõuliste klastritega. Teos on inspireeritud katkendist Ernst Enno luuletusest “Meie hinges” – “Meie hinges on mägede igatsus — mitte maiste mägede järele, mille ladvul jää jalumi oma kodu on rajanud, vaid tunduste sinikõrgustele, kus igavene valgus särab, tõepäike paistab ning südamed võimu võtavad oma teed lõpetada kirgede marus”. Teose esiettekanne toimus Eesti Muusika Päevade raames 2019. aastal Mustpeade Majas Talvi Hundi ja Kadri-Ann Sumera esituses.

Maila Laidna on lõpetanud Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia magistrantuuri klaveri ja kammermuusika erialal cum laude, õpetajaks vastavalt Tanel Joamets ja prof Matti Reimann. Aastatel 2013–2014 täiendas Maila end Hispaanias Vigo Muusikakõrgkoolis. Hetkel õpib ta EMTA kammeransambli doktorantuuris (juhendajateks prof Matti Reimann, Mati Mikalai ja prof Kristel Pappel). Maila on esinenud edukalt mitmetel konkurssidel: EMTAs toimunud kammermuusika konkursil pälvis ta III koha (2011) ning Hispaanias Vigo Muusikakõrgkoolis pianistide konkursil I koha (2014). Ta on esinenud Hispaanias Santiago de Compostelas toimunud klaverifestivalil nii solisti kui kammermuusikuna ja Hispaania rahvusvahelisel festivalil „Forum Musicae“. Lisaks on ta osalenud Järvi Akadeemia ja ERSO töös. Aastast 2013 mängib Maila klaveriduos Tiiu Sisaskiga. 2015. aastal võitis duo III koha XXV Rooma rahvusvahelisel pianistide konkursil. 2019. aastal saavutas duo Maria Judina nimelisel konkursil Peterburis I koha ning kammermuusika konkursil Filadelfias II preemia. 2016. aastast mängib Maila trios koos klarnetist Soo-Young Lee ja viiuldaja Miina Laanesaarega. Samal aastal tegid nad Alban Bergi teose „Adagio“ (teine osa „Kammerkontserdist“) Eesti esiettekande. 2019. aastal võitis trio kammermuusika konkursil Budapestis I koha. Maila on olnud ansamblipartneriks mitmetele muusikutele: Daniel Kogan, Salvador Bolon, Patricia Blanco jt.

Tiiu Sisask (1986) lõpetas 2005. aastal Tallinna Muusikakeskkooli Kersti Sumera klaveriklassis ja aastal 2013 Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia magistrantuuri klaveri erialal prof Ivari Ilja käe all. Ta on end täiendanud Saksamaal Karlsruhe Muusikakõrgkoolis prof Kalle Randalu juures. Aastal 2015 lõpetas ta EMTA magistrantuuri prof Matti Reimanni juures kammeransambli erialal. Praegu õpib ta EMTA kammeransambli doktorantuuris Mati Mikalai juures ning Grazi Muusikakõrgkooli magistrantuuris klaveriduo erialal Gil Garburgi ja Sivan Silveri juures. Sisask on osalenud mitmetel meistrkursustel, juhendajateks Walter Blankenheim, W.Groppenbergi, Vera Gornostajeva, Gil Garburg, Arvo Pärt jt. Tiiu Sisask on edukalt osalenud mitmel olulisel konkursil, saavutanud näiteks esimese koha Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia kammermuusika konkursil viuldaja Mari Targoga (2007), kolmanda koha pianist Maila Laidnaga XXV Rooma Rahvusvahelisel klaveriduode konkursil (2015), esimese koha pianist Maila Laidnaga Maria Yudina nimelisel konkurssil Peterburis klaveriduode kategoorias (2019) ja teise koha pianist Maila Laidnaga rahvusvahelisel konkursil Filadelfias Itaalias (2019). Ta on teinud koostööd lauljate Yin Jie, Sigrid Mutso, Anu-Mari Uuspõllu, Anna Dõtõnaga, Maria Melaha jt. ning Euroopa Kultuuripealinna Segakooriga (dirigent Veronika Portsmuth). Samuti on ta esinenud soolokontsertidega Eestis, Soomes, Rootsis ja Saksamaal. Tiiu Sisask on mitmete helilooja Urmas Sisaski teoste esmaesitaja. Koos on nad

esinenud regulaarselt Muusikatähetornis Jänedal ja astronoomiahuviliste kokkutulekul. Ta on salvestanud Urmas Sisaski muusikat Klassikaraadiole koostöös trompetist Mart Kiviga. Aastal 2015 osales ta Urmas Sisaski šamanistlikul multimeediaetendusel "Universumi armastus".

Klaveriduo Maila Laidna ja Tiiu Sisask

Klaveriduo alustas tegevust 2013. aastal ning mõlemad duo liikmed õpivad hetkel Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia doktorantuuris ja täiendavad end Austrias Grazi Kunstiülikoolis. Duo on osalenud Arvo Pärdi, Maja Nosowska, Elena Semishina, Gil Garburgi ja PetRo Duo meistrikursustel ning esinenud kontserdisarjade "KAMMERMUUSIKA LINNAS. Tallinn"; "Minu muusika" ja "Lossimuusika" raames. 2015. a novembris võitis klaveriduo III koha XXV Rooma rahvusvahelisel pianistide konkursil ja 2016. a aprillis sai klaveriduo Rumeenias "Suzana Szörenyi" nimelisel konkursil finaali. 2019. aastal saavutas duo Maria Yudina nimelisel konkursil Peterburis klaveriduode kategoorias esimese koha. Samal aastal pävis duo teise preemia rahvusvahelisel kammermuusika konkursil Filadelfias teise koha. Maila Laidna ja Tiiu Sisaski esituses kõlas Urmas Sisaski teose "Sombbrero" Eesti esiettekanne Tõravere observatooriumis 2016. aastal.

Kava on koostanud Maila Laidna & Tiiu Sisask

EESTI MUUSIKA-
JA TEATRIAKADEEMIA

2020